

RAPPORT inzake de jaarrekening 2017

van de

Stichting Literaire Activiteiten Groningen

Groningen, 28 maart 2018

Stichting Literaire Activiteiten Groningen

Inhoudsopgave

	Pagina
Jaarverslag	3
Jaarrekening	6
Balans per 31 december 2017	7
Exploitatierkening over 2017	8
Toelichting behorende bij de jaarrekening 2017	9
Toelichting op de balans per 31 december 2017	11
Toelichting op de exploitatierkening over 2017	14
Overige gegevens	22
Resultaatbestemming	23
Controleverklaring	24

Stichting Literaire Activiteiten Groningen

Jaarverslag

Algemeen

Voor u ligt de jaarrekening 2017 van de Stichting Literaire Activiteiten Groningen (SLAG). De statutaire doelstellingen van de stichting zijn: het bevorderen en ontsluiten van de letteren en het letterkundig leven in Groningen; het uitwisselen van contacten daarover met andere delen van Nederland; het bevorderen van internationale letterkundige contacten; de aandacht vestigen op de kwaliteiten en mogelijkheden van Groningen als centrum van letterkundige activiteiten in het Noorden. De stichting beoogt haar doelen in de eerste plaats te realiseren via haar kernactiviteiten: de drie jaarlijkse festivals Poëziemarathon, Dichters in de Prinsentuin en Het Grote Gebeuren, en het verzorgen van de altijd actuele literaire agenda van Groningen op de website www.slaggroningen.nl. Daarnaast wordt jaarlijks de prijs voor het Beste Groninger Boek uitgereikt en tweejaarlijks de Kees van der Hoef Prijs. Met ingang van 2017 verzorgt SLAG in opdracht van de gemeente Groningen tevens de verkiezing en begeleiding van de Stadsdichter. Ook worden velerlei incidentele projecten gerealiseerd of ondersteund.

Met ingang van 2017 wordt SLAG structureel ondersteund door het Nederlands Letterenfonds, na een jarenlange incidentele subsidierelatie. Bovendien is de stichting door de gemeente en de provincie Groningen benoemd tot Cultuurpijler voor de Letteren. Het nieuwe beleidsinstrument "cultuurpijler" dient als erkenning en versterking van uitvoerende kunstinstellingen die binnen hun discipline een voortrekkersrol en steunfunctie vervullen.

Als vergelijkende cijfers in de jaarrekening 2017 zijn de cijfers van de jaarrekening 2016 en de begroting 2017 opgenomen. De indeling van de posten van de baten en lasten in de jaarrekening 2017 is aangepast ten opzichte van voorgaande jaarrekeningen en begrotingen. Daarom zijn de vergelijkende cijfers aangepast. Alle genoemde bedragen zijn exclusief BTW. Hieronder volgt een beknopt bestuursverslag. Uitgebreide inhoudelijke informatie over de bestuurssamenstelling en nevenfuncties, de doelen van de Stichting, de uitgevoerde activiteiten in 2017 en de te organiseren activiteiten in 2018 vindt u in het apart bijgevoegde Jaarverslag 2017.

Activiteiten in 2017

De activiteiten werden uitgevoerd zoals aangekondigd in het Activiteitenplan 2017. De Poëziemarathon was net als in 2016 het toneel van een landelijk Poëzieweekhoogtepunt: de uitreiking van de VSB-poëzieprijs. Ook was er de tweejaarlijkse verkiezing van de nieuwe Stadsdichter van Groningen. Poëziefestival Dichters in de Prinsentuin beleefde zijn twintigste editie en zag een uitzonderlijk goede verkoop van het jubileummagazine, dat tevens als festivalpassepartout gold. Het Grote Gebeuren had een bijzonder actueel programma dat goed werd ontvangen door het publiek. De drie festivals samen trokken bijna 4500 bezoekers.

Voorts vond een aantal nieuwe activiteiten plaats, goed voor nog eens ca. 660 bezoekers, waarvan 160 in Hamburg, waar de meertalige SLAG-productie "Grenzprozess/grensproces" uit 2016 in reprise ging op de openingsavond van het Altonale Festival. Een nieuwe co-productie met jonge Groningse dichters werd gerealiseerd in samenwerking met het Jonge Harten Theaterfestival en het Rotterdamse muziektheatercollectief Club Gewalt. In september stond een middag in de Groningse synagoge op het programma, met dichter-kunstenaar Armando als hoofdgast. Ook werd in 2017 door SLAG fondsenwerving en procesbegeleiding gedaan voor het ouderenparticipatieproject "Dichten met oma", een initiatief van de nieuwe Stadsdichter Lilian Zielstra; zij organiseerde in 2017 al zes pilotbijeenkomsten voor het project, met in totaal 165 actief deelnemende ouderen.

Stichting Literaire Activiteiten Groningen

Jaarverslag

Medio 2017 werd het SLAG-kantoor verhuisd, van de derde verdieping aan de Oude Boteringestraat 18 (per 1 augustus niet meer in het bezit van de Groninger Forum Bibliotheek) naar een kantoorruimte in De Puddingfabriek. Ook stond 2017, zoals aangekondigd in het jaarplan, in het teken van de interne reorganisatie, met de instelling en uitbreiding van de functie van de directeur en de aanstelling van twee medewerkers die tot dan toe als zelfstandig opdrachtnemers aan de stichting verbonden waren.

Subsidies

In de brief van 24 maart 2017 geeft de gemeente Groningen aan voor het jaar 2017 een bedrag van €45.000 beschikbaar te stellen: €35.000 structurele subsidie en €10.000 voor de Stadsdichter. De provincie Groningen stelt voor 2017 een bedrag van €30.000 beschikbaar in haar brief van 2 januari 2017, en in de brief van 6 juni 2017 de Cultuurpijlerbijdrage 2017 van €37.500. Het Nederlands Letterenfonds verleent in zijn brief d.d. 5 mei 2017 voor 2017 en 2018 €70.000 subsidie per jaar; op 10 oktober 2017 volgde nog de brief van het Letterenfonds over de indexatie van 1,93% over de jaren 2017 en 2018, een verhoging van de subsidie met €1.351 per jaar.

Niet gekapitaliseerde resultaten

SLAG ontvangt, naast geldelijke steun, ook vele bijdragen in natura die niet zichtbaar zijn in de jaarcijfers. Het Groninger Forum biedt uitgebreide facilitaire en organisatorische ondersteuning bij de realisatie van festival Het Grote Gebeuren. Biblionet Groningen biedt financieel-administratieve ondersteuning. Ook de grote inzet van vrijwilligers gedurende het hele jaar, zowel bij de ontwikkeling als bij de uitvoering van onze activiteiten, wordt niet in de jaarrekening gekapitaliseerd.

Resultaat en resultaatbestemming

De jaarrekening 2017 sluit af met een voordelig resultaat van ruim €45.400. In 2017 zijn er enkele belangrijke afwijkingen ten opzichte van de begroting die hebben geleid tot dit resultaat. Toen de begroting werd opgesteld, was nog niet bekend welk bedrag aan subsidie door het Nederlands Letterenfonds en uit het Cultuurpijlerbudget ter beschikking zou worden gesteld. De toekenningsbrieven van deze twee subsidies werden pas verzonden op resp. 5 mei 2017 en 6 juni 2017. De voorbereidingen voor het jubileum van poëziefestival Dichters in de Prinsentuin, dat plaatsvond van 14 t/m 16 juli, waren toen al in volle gang, nog volgens de oude manier van begroten om geen risico te lopen op ernstige begrotingsoverschrijdingen in geval van tegenvallende subsidies.

Door de late subsidietoekenningen konden de plannen voor 2017 pas na de zomer worden opgestart, waaronder de voorgenomen urenuitbreiding voor de directeur en de aanstelling van twee medewerkers. Deze konden niet eerder dan per 1 september worden gerealiseerd, met als resultaat aanzienlijk lagere personeelskosten dan begroot. Er konden in 2017 door de omstandigheden ook minder nieuwe projecten worden opgestart dan verwacht, waardoor zowel de programmakosten als de inkomsten uit private fondsen lager uitvallen.

Het positief saldo van €45.404 wordt deels aangewend om de algemene financiële positie van de stichting te versterken (€15.404). Het resterende bedrag wordt toegevoegd aan de nieuwe bestemmingsreserves Jubileum (€10.000), ten behoeve van de ontwikkeling en realisatie van het jubileumprogramma voor het 10-jarig bestaan van de Stichting in 2019, inclusief de daarvoor benodigde personeelskosten, en de eveneens nieuwe bestemmingsreserve Cultuurpijler (€20.000), waarmee verdere invulling wordt gegeven aan de nieuwe rol van SLAG als Cultuurpijler.

Voorts wordt €2.000 onttrokken aan de bestemmingsreserve Professionalisering/opleiding, €3.500 aan de reserve Festivals en activiteiten, en €2.500 aan de reserve Internationalisering. Het bestuur heft de drie genoemde reserves op, omdat dit oude reserves betreft uit de jaren dat voor de betreffende bestemmingen nog geen reguliere begrotingsmiddelen beschikbaar waren. Het vrijgekomen bedrag (€8.000) wordt toegevoegd aan de nieuwe bestemmingsreserve Jubileum.

Stichting Literaire Activiteiten Groningen

Jaarverslag

Vooruitblik op 2018

- De **kernactiviteiten** van SLAG worden in 2018 uitgevoerd zoals gebruikelijk:
...van 25 t/m 31 januari 2018 heeft de negentiende Poëziemarathon plaatsgevonden;
...op 11 maart wordt de tweejaarlijkse Kees van der Hoef Prijs uitgereikt en worden de winnaars van het Beste Groninger Boek 2018 bekendgemaakt;
...van 13 t/m 15 juli vindt de 21ste editie van Dichters in de Prinsentuin plaats;
...op zaterdag 3 november staat voor de tiende maal Het Grote Gebeuren in de agenda.
...en uiteraard wordt ook de online literaire agenda op www.slaggroningen.nl voortdurend *up to date* gehouden.

Voorts zijn of worden de volgende projecten in 2018 in gang gezet:

- SLAG beheert sinds 2017 het gemeentelijke stadsdichterbudget. De huidige **Stadsdichter** wordt door SLAG begeleid en ondersteund bij haar **ouderenparticipatieproject** "Dichten met oma", dat naar verwachting eind 2018 wordt afgerond met de publicatie van een dichtbundel. Tevens zal SLAG na de zomer de werving van haar opvolger in gang zetten.
- De nieuwe **huisstijl** voor SLAG wordt in 2018 ontworpen en geïmplementeerd. Dit kon in 2017 nog geen doorgang vinden vanwege de late zekerheid over subsidie-inkomsten.
- De ontwikkeling van het samenleesproject **Shared Reading** loopt in 2018 enige vertraging op omdat de aangetrokken projectleider een andere, fulltime baan vond. Er wordt een nieuwe projectleider gezocht die het onderzoek naar de haalbaarheid en wenselijke vorm van het project in Groningen zal voortzetten.
- De voorbereidingen voor het **jubileumjaar 2019** (SLAG bestaat dan 10 jaar) zijn in de loop van 2018 aan de orde. In deze Jaarrekening 2017 wordt daartoe een bestemmingsreserve Jubileum aangelegd.
- Het in ons Activiteitenplan 2018 voorgenomen project in het kader van het **Ploegjaar 2018** kan geen doorgang vinden. De Stichting Ploegjaar kon niet voldoende middelen genereren om de

Bestuur

Het bestuur van de Stichting was in 2017 als volgt samengesteld:

Anton Brand	Voorzitter (tot 22 januari 2018)
Rob Pronk	Vice-voorzitter/penningmeester (voorzitter per 25 januari 2018)
Tieske Slim	Secretaris
Anneke Attema	lid
Jojo Bottema	lid (tot 22 januari 2018)
Doeke Sijens	lid (vice-voorzitter/penningmeester per 25 januari 2018)
Guus Termeer	lid (tot 1 januari 2018)

De bestuursleden ontvangen geen vergoeding voor hun werkzaamheden.

Jaarrekening

Stichting Literaire Activiteiten Groningen

Balans per 31 december 2017

(Voor resultaatbestemming)

		31 december 2017	31 december 2016
		€	€
Activa			
Vlottende Activa			
Debiteuren	1	407	5.130
Belastingen, sociale verz. en pensioenen	2	3.206	2.767
Nog te ontvangen bijdragen	3	7.500	10.075
Vooruitbetaalde kosten	4	1.714	75
		12.827	18.047
Liquide middelen	5	103.082	58.599
		115.909	76.646
Passiva			
Eigen vermogen			
Algemene reserve	6	18.765	17.247
Bestemmingsreserves	7	31.250	32.250
Saldo boekjaar		45.404	518
		95.419	50.015
Kortlopende schulden			
Crediteuren	8	3.182	13.157
Belastingen, sociale verz. en pensioenen	9	7.575	1.086
Reservering vakantietoeslag	10	2.354	1.116
Overige schulden en overlopende passiva	11	7.379	11.272
		20.490	26.631
		115.909	76.646

Stichting Literaire Activiteiten Groningen

Exploitatierkening over 2017

		Rekening 2017	Begroting 2017	Rekening 2016
	€	€	€	€
Baten				
Structurele subsidies	12	173.851	185.000	61.700
Incidentele subsidies	13	10.000	10.000	39.250
Bijdragen uit private middelen	14	22.982	39.500	27.452
Eigen inkomsten	15	15.822	14.500	9.717
Totaal baten		222.655	249.000	138.119
Lasten				
Personeelskosten	16	83.459	101.000	50.719
Bestuur- en organisatiekosten	17	17.647	16.500	6.380
Programmakosten festivals	18	44.901	86.000	62.592
Website, Social media, PR, promotie en drukwerk	19	16.082	22.500	14.690
Productionele kosten festivals	20	2.144	13.000	3.220
Kosten Stadsdichter	21	13.018	10.000	-
Totaal lasten		177.251	249.000	137.601
Totaal baten		222.655	249.000	138.119
Totaal lasten		177.251	249.000	137.601
Saldo boekjaar		45.404	-	518
Bestemmingsreserve jubileum SLAG		18.000	-	-
Bestemmingsreserve Cultuurpijler		20.000	-	-
Bestemmingsreserve Website, social media en ICT-toepassingen		-	-	(1.000)
Bestemmingsreserve Professionalisering/Opleiding		(2.000)	-	-
Bestemmingsreserve Festivals en activiteiten		(3.500)	-	-
Bestemmingsreserve Internationalisering		(2.500)	-	-
Algemene reserve		15.404	-	1.518
		45.404	-	518

Stichting Literaire Activiteiten Groningen

Toelichting behorende bij de jaarrekening 2017

Algemeen

De jaarrekening 2017 is ingericht conform RJ-Richtlijn 640 "Organisaties zonder winststreven". In de balans of in de toelichting dient het Eigen Vermogen zodanig te worden gepresenteerd dat daaruit blijkt welk gedeelte vrij besteedbaar is en welk gedeelte op enigerlei wijze is vastgelegd.

Voornaamste activiteiten

De Stichting Literaire Activiteiten Groningen is gevestigd te Groningen en zorgt voor de bevordering en ontsluiting van de letteren en het letterkundig leven in Groningen, het uitwisselen van contacten ter zake met andere delen van Nederland, het bevorderen van internationale letterkundige contacten en de aandacht vestigen op de kwaliteit en mogelijkheden van Groningen als centrum van letterkundige activiteiten in het noorden.

Verslaggevingsperiode

De verslagperiode en boekjaar lopen gelijk aan een kalenderjaar. Deze jaarrekening behelst derhalve de periode 1 januari 2017 tot en met 31 december 2017.

Aanpassing vergelijkende cijfers

Teneinde het inzicht te vergroten, zijn op enkele onderdelen de vergelijkende cijfers aangepast.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van RJ-Richtlijn 640 "Organisaties zonder winststreven". De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Als vergelijking voor de jaarrekening 2017 zijn de cijfers van de begroting 2017 alsmede de cijfers van 2016 meegenomen.

Stichting Literaire Activiteiten Groningen

Toelichting behorende bij de jaarrekening 2017

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: Overige vorderingen, en overige financiële verplichtingen. In contracten besloten financiële instrumenten worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract. De Stichting zet geen afgeleide financiële instrumenten in.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manieren gewaardeerd.

Overige vorderingen

Overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderv verliezen.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

De langlopende schulden betreffen de schulden met een looptijd langer dan één jaar. Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode.

Opbrengstverantwoording

Opbrengsten worden alleen verantwoord als er een redelijke zekerheid bestaat dat toekomstige voordelen naar de stichting zullen toevloeien en dat deze voordelen betrouwbaar kunnen worden ingeschat.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten. Zodra er redelijke zekerheid bestaat dat er wordt voldaan aan de subsidievoorwaarden, vindt verantwoording onder de baten plaats. Subsidies ter compensatie van door de Stichting gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt.

Overige bedrijfskosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Stichting Literaire Activiteiten Groningen

Toelichting op de balans per 31 december 2017

Activa

Vlottende activa

	31 dec. 2017	31 dec. 2016	
1 Debiteuren			
Debiteuren	407	5.130	
2 Belastingen, premies sociale verz. en pensioenen			
Omzetbelasting	3.206	2.767	
3 Nog te ontvangen bijdragen			
Stichting LIRA	Dichters in de Prinsentuin	-	4.297
Stichting LIRA	Het Grote Gebeuren	-	3.000
Stichting Beringer Hazewinkel	Het Grote Gebeuren	-	1.500
Literaturfestival Globale	Grenzprozess	-	1.278
Stichting Beringer Hazewinkel	Dichters in de Prinsentuin	2.500	-
J.B. Scholtenfonds	Dichters in de Prinsentuin	5.000	-
	7.500	10.075	

Nog te ontvangen bijdragen betreffen subsidies voor het festival Dichters in de Prinsentuin.

	31 dec. 2017	31 dec. 2016	
4 Vooruitbetaalde kosten			
Vooruitbetaalde huisvestingskosten	1.203		
Redactie	Poëziemarathon	75	75
Voorschotten personeel	436	-	
	1.714	75	

Voorschotten personeel betreft te betalen pensioenpremies 2017, die in 2018 verrekend worden met de netto salarissen van de betreffende medewerkers.

	31 dec. 2017	31 dec. 2016
5 Liquide middelen		
Bank	102.817	58.599
Kas	265	-
	103.082	58.599

Stichting Literaire Activiteiten Groningen

Toelichting op de balans per 31 december 2017

Passiva

6 Algemene reserve	31 dec. 2017	31 dec. 2016
Het verloop is als volgt:		
Stand per 31 december 2016	17.247	12.250
Bij: resultaatsbestemming 2016	<u>1.518</u>	<u>4.997</u>
Stand per 31 december 2017	18.765	17.247

7 Bestemmingsreserves	31 dec. 2017	31 dec. 2016
Website	10.750	11.750
Professionalisering/opleiding	2.000	2.000
Festivals en activiteiten	3.500	3.500
Internationalisering	2.500	2.500
Poeziemarathon 2021	<u>12.500</u>	<u>12.500</u>
Stand per 31 december 2017	31.250	32.250

- Website, social media en ICT-toepassingen

Deze bestemmingsreserve is bedoeld om vernieuwing van de websites en invoering van nieuwe ICT-toepassingen te financieren. Ook de benodigde aanpassing van de vormgeving (huisstijl) wordt hieruit bekostigd in 2018.

Het verloop is als volgt:

Stand per 31 december 2016	11.750
Af resultaatsbestemming 2016	<u>(1.000)</u>

Stand per 31 december 2017 **10.750**

- Professionalisering/opleiding

De bestemmingsreserve is bedoeld om verdere professionalisering mogelijk te kunnen maken, bijvoorbeeld d.m.v. cursussen voor medewerkers.

Het verloop is als volgt:

Stand per 31 december 2017 (ongewijzigd)	2.000
--	--------------

- Festivals en activiteiten

De bestemmingsreserve is bedoeld voor extra activiteiten in het kader van de festivals of daarbuiten.

Het verloop is als volgt:

Stand per 31 december 2017	3.500
----------------------------	--------------

Stichting Literaire Activiteiten Groningen

Toelichting op de balans per 31 december 2017

7 Bestemmingsreserves (vervolg)

- Internationalisering

De bestemmingsreserve is bedoeld voor activiteiten met een internationaal karakter.

Het verloop is als volgt:

Stand per 31 december 2017 (ongewijzigd) **2.500**

- Poëziemarathon 2021

Deze bestemmingsreserve is bedoeld om de kosten van de Poëziemarathon 2021 (direct na afloop van de subsidieperiode 2017 tot en met 2020) te financieren.

Het verloop is als volgt:

Stand per 31 december 2017 (ongewijzigd) **12.500**

8 Crediteuren

31 dec. 2017

31 dec. 2016

Crediteuren

3.182

13.157

9 Belastingen, premies sociale verz. en pensioenen

Loonheffing, sociale lasten en pensioenafdrachten

7.575

1.086

10 Reservering vakantietoeslag

Reservering vakantietoeslag

2.354

1.116

11 Overige schulden en overlopende passiva

Vooruitontvangen bedragen

1.709

1.495

Nog te betalen kosten diversen

3.920

5.525

Nog te betalen kosten festival Het Grote Gebeuren

1.750

4.252

7.379

11.272

Naast een vooruitontvangen subsidie van een privaat fonds bestaan de vooruitontvangen bedragen uit de bijdragen voor het project rondom de, in Groningen geboren, Joodse goochelaar Ben Ali Libi, die in de oorlog in Sobibor werd vermoord. De initiatiefnemers voor deze actie, voormalig Stadsdichter Kasper Peters en bibliothecaris Douwe van der Bijl, hebben de gelden ondergebracht bij SLAG. De plaquette is in 2017 gerealiseerd. Er resteert nog een bedrag van € 710. Over de bestemming van dit bedrag wordt in 2018 een beslissing genomen door de initiatiefnemers. De post Nog te betalen kosten diversen bestaat voornamelijk uit de nog te betalen kosten met betrekking tot de accountantscontrole 2017.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Met 2f4 BV is op 14 juni 2017 een huurovereenkomst gesloten voor de kantooruimte met unitnummer 13 aan de Viaductstraat 3 te Groningen. De huurovereenkomst is aangegaan voor 6 maanden tijd met ingang van 1 juni 2017. De huurovereenkomst wordt daarna voortgezet voor onbepaalde tijd, met een opzegtermijn van 1 maand. Door de verhuurder werd in 2017 een bedrag van € 3.325 aan huur in rekening gebracht (7 maanden).

BATEN

Stichting Literaire Activiteiten Groningen

Toelichting op de exploitatierekening 2017

Baten

	Rekening 2017 €	Begroting 2017 €	Rekening 2016 €
12 Structurele Subsidies			
Subsidie gemeente Groningen	35.000	35.000	32.400
Subsidie provincie Groningen	30.000	30.000	29.300
Subsidie provincie Groningen Cultuurpijler	37.500	50.000	-
Subsidie Nederlands Letterenfonds	71.351	70.000	
	173.851	185.000	61.700

Subsidie gemeente Groningen

SLAG ontvangt structurele ondersteuning van de lokale en regionale overheden. De gemeente Groningen stelt in haar brief van 24 maart 2017 voor 2017 een bedrag van € 35.000 aan algemene structurele subsidie beschikbaar.

Subsidie provincie Groningen

De provincie Groningen kondigt in haar brief van 13 juli 2016 in de periode 2017-2020 jaarlijks een algemene subsidie van maximaal € 30.000 beschikbaar te stellen voor SLAG. Daarnaast is SLAG aangewezen als Cultuurpijler en ontvangt daarvoor in 2017 € 37.500 (brief d.d. 6 juni 2017).

Subsidie Nederlands Letterenfonds

Het Nederlands Letterenfonds heeft SLAG een tweejarige exploitatiesubsidie toegekend in het kader van de Regeling literaire manifestaties en activiteiten. Voor 2017 is er een bedrag van € 71.351 beschikbaar (inclusief toegekende indexering) (brieven d.d. 5 mei en 15 oktober 2017).

13 Incidentele Subsidies

Subsidie gemeente Groningen Stadsdichter	10.000	10.000	-
Subsidie Nederlands Letterenfonds			28.200
Subsidie Kunstraad Groningen			10.300
Overige subsidies			750
	10.000	10.000	39.250

Met ingang van 2017 brengt de gemeente Groningen het stadsdichterbudget onder bij SLAG. 50% is bestemd voor het honorarium van de Stadsdichter.

Stichting Literaire Activiteiten Groningen

Toelichting op de exploitatierekening 2017

Baten

	Rekening 2017 €	Begroting 2017 €	Rekening 2016 €
14 Bijdragen uit private middelen			
Private middelen	22.982	39.500	27.452
	22.982	39.500	27.452

Bijdragen uit private middelen

Onder deze post zijn de bijdragen van verscheidene particuliere fondsen voor de drie festivals verantwoord. Bijdragen werden ontvangen van LIRA Fonds, VSBfonds, J.B. Scholtenfonds, Stichting Beringer Hazewinkel en De Schrijverscentrale. Van de ondersteunde festivals is een separate inhoudelijke en financiële verantwoording verzonden naar de betreffende fondsen. Vanwege de late toezegging van structurele subsidies in 2017, konden nog geen nieuwe grote projecten worden opgezet; het resultaat van deze post is daarom aanzienlijk lager dan begroot.

15 Eigen inkomsten

Publieksinkomsten	10.665	12.000	9.717
Bijdragen coproductanten	1.250	2.500	-
Diverse inkomsten	3.907	-	-
	15.822	14.500	9.717

Eigen inkomsten

Onder deze post worden de entreegelden van de diverse festivals en overige activiteiten, de verkoop van het jubileummagazine (t.g.v. de 20ste editie van Dichters in de Prinsentuin) en overige bijdragen verantwoord. Voorts werden bijdragen voor uitgevoerde gezamenlijke projecten ontvangen van partnerinstellingen: PeerGroupP (co-productiebijdrage voor KOPLAND) en de gemeente Groningen, voor wie de directeur van SLAG een detacheringsoopdracht uitvoerde in Hamburg (Groningen Partnerstadt Altonale Festival). De opbrengsten in het kader van het laatstgenoemde festival zijn verantwoord onder de post Diverse inkomsten.

LASTEN

Stichting Literaire Activiteiten Groningen

Toelichting op de exploitatierekening 2017

Lasten

	Rekening 2017 €	Begroting 2017 €	Rekening 2016 €
16 Personeelskosten			
Bruto salarissen	41.890	52.000	21.495
Sociale lasten	7.034	9.500	3.814
Pensioenpremie	3.210	8.500	-
Coördinatie en redactie festivals (loonkosten derden)	27.719	25.500	23.999
Reiskosten en overige kosten personeel	1.496	500	356
Ontwikkelingskosten (opleiding)	2.110	5.000	1.055
	83.459	101.000	50.719

Bruto salarissen

Onder deze post zijn de bruto salarissen van de medewerkers verantwoord. Ten opzichte van de jaarrekening 2016 zijn deze kosten gestegen. Naast de directeur hebben twee andere medewerkers een arbeidscontract gekregen. Toen de begroting opgesteld werd, is uitgegaan van aanstellingen per 1 januari 2017; vanwege late subsidietoekenningen (zie toelichting jaarverslag) konden de arbeidsovereenkomsten pas per 1 september 2017 worden gewijzigd cq aangegaan. Daarom zijn de personeelslasten in 2017 aanzienlijk lager dan in de begroting. Vanaf 1 januari 2017 worden (nieuwe) medewerkers opgenomen in het Pensioenfonds Openbare Bibliotheken.

Coördinatie en redactie festivals (loonkosten derden)

Onder deze post zijn de honoraria verantwoord van de festivalcoördinatoren, programmeurs, productie- en projectleiders en projectmedewerkers. Zij deden werkzaamheden voor SLAG als opdrachtnemers. Er werden meer opdrachten betaald dan begroot, vanwege de verlate ingang van twee arbeidsovereenkomsten.

Reiskosten en overige kosten personeel

Reis- en onkosten van medewerkers en opdrachtnemers in het kader van collega-festivalbezoek, opleidingen en vergaderingen in Nederland en Vlaanderen.

Ontwikkelingskosten (opleiding)

Onder ontwikkelingskosten vallen kosten ten behoeve van de kennisontwikkeling van medewerkers, waaronder in 2017 de leergang *Leiderschap in de cultuursector* (Academie voor Cultuurmanagement) gevolgd door de directeur, en de tweedaagse cursus *Contentmarketing* (Cultuurmarketing) voor de medewerker marketing&communicatie.

Het gemiddeld aantal personeelsleden bedraagt ultimo 2017: 1,5 FTE (ultimo 2016: 0,5 FTE).

Stichting Literaire Activiteiten Groningen

Toelichting op de exploitatierekening 2017

Lasten

	Rekening 2017 €	Begroting 2017 €	Rekening 2016 €
17 Bestuur- en organisatiekosten			
Bestuurskosten	2.556	2.000	1.267
Administratie- en accountantskosten	6.500	7.500	3.000
Huisvesting en facilitaire kosten	6.639	5.000	-
Kantoorkosten en onvoorzien	1.952	2.000	2.113
	17.647	16.500	6.380

Bestuurskosten

Onder deze post vallen de uitgaven voor bestuursvergaderingen en -bijeenkomsten (consumpties ed.), representatie, kerstpakket en overige bestuurszaken.

Huisvesting en facilitaire kosten

Met ingang van 1 juni 2017 huurt SLAG een kantoorruimte in het verzamelgebouw De Puddingfabriek. Tot die tijd kreeg de Stichting onderdak aangeboden door de Groninger Forum Bibliotheek en waren er dus geen huurkosten. Onder deze post worden tevens de kosten verantwoord voor schoonmaak en ICT-voorzieningen (abonnement voor digitale werkplekken en helpdesk bij Biblionet Groningen), en (eenmalige) kosten voor de inrichting van de ruimte (meubels, verlichting).

Kantoorkosten en onvoorzien

Onder deze post worden kantoorbenodigdheden, print- en kopieerkosten, porti, bank- en telefoonkosten en overige kosten van administratieve aard verantwoord, maar ook eventuele onvoorziene kosten.

Stichting Literaire Activiteiten Groningen

Toelichting op de exploitatierekening 2017

Lasten

	Rekening 2017 €	Begroting 2017 €	Rekening 2016 €
19 Programmakosten festivals			
Honoraria dichters en auteurs	21.608	22.500	24.278
Reis- en verblijfkosten auteurs en overige deelnemers	9.061	16.000	15.133
Overige programmakosten festivals	6.749	16.000	8.428
Bloemlezing	2.215	1.500	2.900
Nieuwe literaire initiatieven	5.268	30.000	11.853
	44.901	86.000	62.592

Reis- en verblijfkosten auteurs en overige deelnemers

Deze kosten vielen lager uit dan begroot en tevens lager dan in 2016. Door omstandigheden (o.a. enkele late afzeggingen) werden minder buitenlandse gastauteurs ontvangen op de drie festivals, wat resulteert in lagere reiskosten. Ook deden minder gastauteurs een beroep op ons aanbod in Groningen te overnachten.

Overige programmakosten festivals

Betreft de honoraria voor presentatie/gespreksleiding, muzikale intermezzi, diverse materiaalkosten en representatiekosten (bijv. bloemen voor auteurs) voor de festivals. Een aanzienlijk deel betreft de kosten voor talentontwikkeling: "Parels kweken" en de productie van de jubileumpodcast (onderdelen van Dichters in de Prinsentuin), beide met als doel het begeleiden, ontwikkelen en onder de aandacht brengen van de kwaliteiten van amateurdichters. De verkiezing van het Beste Groninger Boek is verplaatst naar de Boekenweek 2018, waardoor in 2017 geen kosten voor deze verkiezing zijn geweest.

Bloemlezing

Tot en met 2016 gaf SLAG jaarlijks een bloemlezing uit bij het festival Dichters in de Prinsentuin. Ter gelegenheid van de 20ste editie van het festival, werd in plaats daarvan een jubileummagazine geproduceerd, dat tevens als toegangsbewijs voor de avondprogramma's dienst deed. De productiekosten van het magazine zijn hier verantwoord (exclusief het honorarium van de hoofdredacteur).

Nieuwe literaire initiatieven

Onder deze post worden de kosten verantwoord voor eenmalige SLAG-producties en nieuwe samenwerkingsprojecten. Omdat nog geen grote nieuwe projecten konden worden opgezet (vanwege de late subsidietoekenningen, zie toelichting jaarverslag), valt deze post aanzienlijk lager uit dan begroot. Daar staan ook lagere inkomsten uit particuliere (fonds)bijdragen tegenover.

De hier verantwoorde nieuwe initiatieven van 2017 zijn :

1. Kopland: co-productie met PeerGroup en Gouden Haas. Delen van hun locatietheatervoorstelling "Kopland" werden verweven door het avondprogramma gewijd aan de dichter Rutger Kopland, tijdens Dichters in de Prinsentuin op 15 juli 2017.

2. Op 17 september 2017 organiseerde SLAG een bijzondere dubbelvoorstelling in de Synagoge van Groningen: *Ik hoorde dat er geluisterd werd* van de dichter **Armando** met de accordeonvirtuoso Oleg Lysenko, en *Op transport*, over Philip Mechanicus, van Elisabeth Oets (zang en tekst) en Mi Ying Chen (piano).

3. "CLUB CLUB GEWALT" (17 en 18 nov. 2017), een co-productie met Theaterfestival Jonge Harten. SLAG betaalde de hier verantwoorde honoraria voor twee jonge Groningse dichters die teksten schreven voor deze voorstelling van het Rotterdamse muziektheatergezelschap Club Gewalt en daarmee ook zelf optraden.

Een bijzondere vermelding verdienen twee projecten waarvoor SLAG geen kosten heeft te verantwoorden:

- De reprise op 16 juni 2017 van 'Grenzprozess/grensproces' (de SLAG-voorstelling van jonge dichters uit Groningen en Bremen, in 2016 gemaakt in samenwerking met globale°, Festival für grenzüberschreitende Literatur te Bremen) op het Altonale Festival in Hamburg, werd bekostigd door de gemeente Groningen.
- Ten behoeve van de realisatie van het gedenkteken in Groningen voor Ben Ali Libi, met een dichtregel van Willem Wilmink over de in WOII omgebrachte Joodse goochelaar, bood SLAG administratieve ondersteuning.

Stichting Literaire Activiteiten Groningen

Toelichting op de exploitatierekening 2017

	Rekening 2017 €	Begroting 2017 €	Rekening 2016 €
19 Marketing en (online) communicatie			
Website, marketing, publiciteit	16.082	22.500	14.690
	16.082	22.500	14.690

Marketing en (online) communicatie

Onder deze post worden kosten voor vormgeving, drukwerk en verspreiding van drukwerk, advertenties en verslaglegging (fotografie en film) verantwoord. Met ingang van 2017 worden ook de kosten voor hosting, bouw en onderhoud van de websites www.slaggroningen.nl, www.poeziemarathon.nl, www.dichtersindeprinsentuin.nl en www.hetgrotegebeuren.nl hier opgenomen.

20 Productionele kosten festivals

Zaalhuur en techniek	2.144	13.000	3.220
	2.144	13.000	3.220

Zaalhuur en techniek

Kosten betreffen o.a. zaal- en materiaalhuur, inhuur licht- en geluidstechniek en logistiek/vervoer voor de drie grote festivals (kernactiviteiten). Deze post leent zich goed voor sponsoring in natura, die niet wordt gekapitaliseerd in de jaarrekening: zo neemt het Groninger Forum jaarlijks de facilitaire kosten voor Het Grote Gebeuren voor zijn rekening, biedt NH Hotel De Ville al jaren hoge kortingen op de overnachtingen van onze gastauteurs en brengt De Pudding geen locatiehuur in rekening voor de openingsavond van Dichters in de Prinsentuin. Dat verklaart waarom deze post qua hoogte jaarlijks varieert, maar doorgaans beduidend lager uitvalt dan begroot.

21 Kosten Stadsdichter

Stadsdichter	13.018	10.000	-
	13.018	10.000	-

Kosten Stadsdichter

Onder deze post zijn de specifieke kosten voor de Stadsdichter opgenomen, te betalen uit het door de gemeente Groningen beschikbaar gestelde stadsdichterbudget van €10.000 per jaar. Het door de gemeente Groningen vastgestelde honorarium van de Stadsdichter bedraagt €5.000 per jaar. Overige hier verantwoorde kosten betreffen de verkiezingsavond op 28 januari 2017 (huur van de Nieuwe Kerk, techniek, honoraria voor presentatie en optredens), kosten voor de nieuwe website www.stadsdichtergroningen.nl en diverse activiteitenkosten van de stadsdichter. SLAG levert een aanzienlijke eigen bijdrage. **NB:** de door SLAG ingezette uren voor de organisatie van de verkiezing en voor de begeleiding van de Stadsdichter zijn niet apart verantwoord maar inbegrepen in de Personeelskosten.

Overige gegevens

Stichting Literaire Activiteiten Groningen

Statutaire resultaatbestemming

In de statuten is geen regeling opgenomen ten aanzien van de resultaatbestemming.

Resultaatbestemming

Het resultaat bedraagt € 45.404 positief. Het bestuur stelt voor om deze als volgt te bestemmen:

Bestemmingsreserve jubileum SLAG	18.000
Bestemmingsreserve Cultuurpijler	20.000
Bestemmingsreserve Professionalisering/Opleiding	(2.000)
Bestemmingsreserve Festivals en activiteiten	(3.500)
Bestemmingsreserve Internationalisering	(2.500)
Algemene reserve	<u>15.404</u>
	45.404

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die van invloed zijn op deze jaarrekening.

Aan het bestuur van
Stichting Literaire Activiteiten Groningen

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Stichting Literaire Activiteiten Groningen te Groningen gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit rapport opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Literaire Activiteiten Groningen per 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de in Nederland geldend RJ – Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2017;
2. de Staat van baten en lasten over 2017, en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Literaire Activiteiten Groningen zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Ter vergelijking opgenomen informatie niet gecontroleerd

Op de jaarrekening 2016 is geen accountantscontrole toegepast. Derhalve zijn de ter vergelijking opgenomen bedragen in de winst-en-verliesrekening en de daaraan gerelateerde toelichtingen, evenals de ter vergelijking opgenomen bedragen in de mutatieoverzichten niet gecontroleerd

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- bestuursverslag, en
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en overige gegevens in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ – Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Drachten, 28 maart 2018

Bentacera Registeraccountants B.V.
was getekend

T.A. Schurer RA